

כ"ח ניסן תשפ"ה

שנה ז' | גליון מס' 267

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו 'בני בינה' טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

דרך עמדות נדרים פלוס: 'בני בינה' - ארגון בני בינה לילדי בני התורה או בטל' 055-6705847

בפיקוח רבנים ומחנכים שליט"א

בינו נא זאת

"שמענו לפתע קולות מבין עצי היער. קול פצפוצי עלים וענפים יבשים"

מצוה זו, לעלות לארץ זבת חלב ודבש, לקיים שם את כל מצוות התלויות בארץ, כה, סבא עלה עם משפחתו ועם עוד עשרות רבות לארץ הנכספת. בבואו ארצה השתטח על אדמת הקדש וברך התרגשות נשק לה לאדמה. אם רק היה יודע שהולכו שולל את התימנים התימנים, שעלו במבצע 'מרבד הקסמים' ו'נפני נשרים' היה מעדיף להשאיר בתימון ולקיים את התורה והמצוות בשלמות. כאן, ראשי השלטון של המדינה שהוקמה בארץ, דאגו לעקור מהם כל זיק של יהדות. במחנות העולים פטמו את ראשם בכדיות ושקרים, שבארץ ישראל אין צורך לשמור את כל המצוות. האכילום במאכלות אסורות. את ה'סימנים' היהודים, אלו הפאות המסלקות שעטרו את ילדי תימן בחן יהודי, גזזו בעל כרחם. הביאום לחלול שבתות וחגים, רחמנא לצלן.

אתה נסער מדי? חשש אבא מנהיגה באפן זה. "זה בסדר, אני לא שוכח שאני נוהג ברכב" מהר צפניה להרגיע. והוא ממשי לא היה רגוע. הדברים פגעו בו מאוד. "הם עשו הכל כדי לטמא ולחלל את הנער; את התם והטהר, את הצניעות המיוחדת של הנערות הצעירות". הוא המשיך. "הם גם גנבו את אחיו הקטן של אבי מורי שיחיה. את הדוד זכריה. אמרו להורים שהוא מת בבית החולים. כידוע, הוא לא היה היחיד שגזלו. תינוקות רבים נעלמו בלילות בתואנה שהם חולים, ולאחר מכן התברר שמסרום לאמוץ אצל משפחות שאינן שומרות תורה ומצוות. רשעים! רשעים! יותר מחזירי בר". היה צפניה כאוב מאוד.

"הגאון רבי חיים מבריסק, כבר גלה זאת" חזק אבא. "תחלה, כשדברו על הקמת מדינת ישראל, נסחפו ההמונים אחריהם בשמחה ובקול תרועה. גם רבנים חשובים היו ביניהם. אולי כאב לקמה מהם שהמתעסקים בענין לא היו שומרי מצוות. ראו זאת כבעיה קטנה. אף רבי חיים סולוביצ'יק אמר מיד 'ברור לי שמטרת הקמת המדינה היא כדי להשתמש בה כאמצעי לעקירת התורה והמצוות. וכל מה שמנסים במצוות ישוב ארץ ישראל, אינו אלא כסוסי למוותם. פושטים טלפים בחזיר. אף טמאים הם' לא רבים הבינו את דבריו אז. המשיך אבא. בטוהים היו שהוא טועה, או אולי מגזים. עם השנים התברר יותר ויותר כמה הוא ראה נכונה עשרות שנים קדימה; הוא ראה מה שרבים וטובים אחריה לא ראו. הנה, כדגנא, מה צפניה ספר לנו. ולא לעולי תימן בלבד עשו כן. גם לעולי סתיו ועוד. וכי צריכים אנו עוד הוכחות לכך? כאשר חפצים הם לגזול חלילה שמד רוחני על כל עולם הישיבות בגזירותיהם וחקותיהם. השם ישמרנו.

מענין, המשיך אבא, גם טענת מקימי המדינה שהיה אז - לאחר השואה - צורך להקמת מחסה ליהודים מפני כל רודפים בארצות זכר, שפסיקו ללכת 'צאן לטבח', מתבררת משנה לשנה כמשהו חמור, ואדרבה, שנאת עשוי לגעב רק גברה, ובמיוחד, כפי שנזכרנו לראות בשמחת תורה! אשתקד שנהרגו יהודים רבים, רחמנא לצלן, ומאות חילים, שהיה להם נשק, הלכו למוותם 'צאן לטבח' בתוך בסיסי הצבא.

"הנה עוד פעם נגשים אלי נערים ורוצים שאקח דגל" הצטחק צפניה בעגמו ברמזור. "את סמל הפפירה בתורה ובמצוות, הם מושיטים לי. חבל שלא שמענו מה שדברו כאן קדם."

קפטי". הרגיע צפניה. "והם לא מספנים?" שאל אברהם. "הם מפחדים מבני אדם. אם רק תרגישו מעט הם יסתלקו מיד". וכוונתה לדבריו, רקע צפניה ברגליו, וכל העדר נמלט מהמקום. "יודעים אתם" שאל אבא, "שלחזיר יש סימן אחד של טהרה?" "כן, הוא מפריס פרסה, אבל הוא אינו מעלה גרה". אפלו שמוליק ידע. "מ'כן" החמיא לו אבא. "ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא, ושסע שסע פרסה, והוא גרה לא יגר, טמא הוא לכך" צטט צפניה. במושב בו גדל, המקרא היה שגור בפי הילדים התימנים. "מענין" שאל אברהם, תוך כדי נקוי השלחן משיני הסעודה, "שהתורה כותבת תחלה את סימן הטהרה בסבה לטמאת החזיר, כי

"לא, תודה, אני לא צריק". "אולי בכל זאת". "שיהיה לה יום נעים" אחל לו הנהג. ועמד לסגר את חלון הקרב. "תראה זה בחנם! למה לא תחזיר? זה..." נסה הלה לשדל אותו. אור הרמזור עמד להתחלף לצבע ירק, כך שלא היה אפשרות להמשיך במשאו ומתן. למרות שלנהג היה הרבה מה לומר. "שמעם?" "הוא פנה אלינו, שישבנו מאחור. "זה בחנם" כך הוא אמר. ואם זה בחנם, גם דברים הנמצאים במיכל האשפה הזיק, או הטמון; נתן לקחתם תנם אין כסף. לצערנו הוא לא היחיד הסבור שאם דבר נתן בחנם זה סבה להשתמש בו או לקרואו. "ובכלל", הצטחק הנהג. "מי פמני יודע שאין מקום לכל החגיגות האלו. וכי הם עצמאיים? אם לא שהממשלה באמריקה, היתה מעניקה למדינה פאן נשק, תחמשת וכו', היא לא היתה מחזיקה מעמד. וכל החלטה רצינית, חכמת לקבל אשור מנשיא ארצות הברית, אז האם לזה נתן לקרא 'עצמאות'?" "נה, זה פאון" סטה לפתע ממהנשא, והצביע על הפארק היפה בתוך החרש הסביעי.

הוא מצא מקום להחנות את הטיגור, הוצאנו את התרמילים שאמא ארזה ושמונו יעדינו לעבר אחד השלחנות הגדולים. היה זה הרעיון של אבא. הוא שמע שבקצה המושב בו הוא לומד יש פארק צבירי שאינו מפר לרבים, בודדים מגיעים לשם, ובקשר שומרי תורה, כך שידע שזה היה המקום אליו יוכל להיות סמוך ורגוע כשיצא באחד מימי 'בין הזמנים' עם בני המשפחה, ללא חשש שנוכח חלילה במראות שאינן ראיות. גם הנהג היה לא אחר מצפניה, הנהג שמסיע את קבוצת האברכים כל יום לכולל שבמושב. ככן המושב, הוא הפיר היטב את המקום. ואכן המקום היה ריק להפליא, למעט מספר אנשים חרדים. היתה זו תורה יחידת, שבת אחים גם יחד. יחד עם סיום על מסכת יבמות, אותה למד שלוימי ביישיבה, וסיימה לאחר שקידה של שעות רצופות ביישיבת 'בין הזמנים'. סעודת מצוה חגיגית שלחנה בשירת התורה ויכבוד לומדיה. לקראת ערב, עת עמדנו לשוב, שמענו קולות מבין עצי היער. קול פצפוצי עלים וענפים יבשים הנדדסים על ידי משהו או משהו. היו גם קולות תרחורים ורגורים. והנה, מול עינינו מתקדמים דמויות של בעלי חיים. שנים גדולים ועוד עדר של גורים הנגרר אחריהם. בנהלנו מאוד. "זה שורים!" קרא יוסי בקול מבהל. שמוליק מהר ורך לאבא. וכמוכן האחיות הקטנות, מפחדות מאוד. "אין צורך לפחד" מהר צפניה להרגיע. "זה לא שורים, אלו חזירים העולים מהעמק קרוב לגבר באשפה ולהנות משיני המאכלים שהותירו אחריהם המבקרים בפמנים."

"למנו על זה בבבא קמא" ידע יוסף שולם לצין. "חזיר הנובר באשפה והתיו והזיק. לכאורה יש שם מחלקת רש"י ותוספות בקשר לאיזה צורות זה". ומיד הוסיף לשאל: "אבל אסור לגדל חזירים?" גם את זה הוא ידע מתוך שקידתו לסיים את כל מסכת בבא קמא. כך הגיע גם לסוף פרק מרובה. "אף אחד לא מגדל אותם, הם חזירי בר, המסתובבים

הא' פרסה

לכאורה היה צריך להקדים ולומר שהוא טמא כי 'גרה לא יגר'?

חיה עלה על פניו של אבא, "אכן, מכאן כתב הפלי יקר כי לפעמים, אדרבה, סימן טהרה יכול להסתיר את הטמאה הפנימית, ומזה יש להזהר ביותר. דבריו חז"ל להזהר מן הצבועים, הנראים כלפי חוץ כצדיקים ואילו פנימיותם מלאה ברע ושקר. מה שאין כן בדבר הנראה לכל כטמא, שבני אדם יודעים להזהר מזה."

הדברים נקפסו את צפניה. "זה ממש מה שפבא, מארי יחיא היה רגיל לומר לנו. שעל הרשע מכנה במדרש פחזיר הפושט טלפיו, כאומר 'ואו טהור אני'. כך גם הסתיר את מעשיו הרעים מפני אביו יצחק והציג את עצמו כצדיק, המעש את המלח."

המקום נותר נקי יותר מפאשר היה לפני שהגענו. כשעלינו לטגור המשיך צפניה בדבריו: "סבא היה אומר לנו שפך ממש היו אלו שפנו את עצמם בשם 'ציונים'. הם באו לתימן, היה מספר, אנשים עם פתות וחלק גם עם זקנים, והחלו להלהיב אותנו לעלות לארץ הקדש, לארץ ישראל, לציון וירושלים. הם הביאו פסוקים מכל התנ"ך על חשיבות מצות ישוב ארץ ישראל, ומי זה לא ירצה לקיים

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' בְּקִרְבִּי אֲמַרְשׁ וְעַל פִּנִּי כָל הַעַם אֲכַבֵּד, וַיֵּידַם אֶהְרֹן." (יט.)

פרש רש"י: היכן דבר, ונעתי שמה לבני ישראל, ונקדש בכבודי אל תקרא 'בכבודי' אלא 'במכבדי'. אמר לו משה לאהרן: אהרן אחי, יודע הייתי שיתקדש הבית במידעיו של מקום, והייתי סבור או כי או בד. עכשיו רואה אני שהם גדולים ממני וממה, עד כאן לשונו. וכתב בספר 'חגות התורה' לפרש בהקדמם הפסוק 'כי מפני הרעה נאספ הצדיק' שאין הכרח אם הפרוש הוא שנגאסף הצדיק בעון הדור או שלא יראה ברעה האמורה לבוא להם. אלא שכתב שנתן להכריע הדבר על ידי שנגאף אם נשארו עוד צדיקים בחיים, ואם לא נשארו הפרוש שלא יראה ברעה המארה, ובהכרח צריכים לומר שהפרוש הוא שנגאסף הצדיק כדי לכפר על עון הדור. ובה פירש גס 'חבל על דאבדון ולא משתפחין' שפרושו 'חבל על דאבדון' - הרבה צדיקים, 'ולא משתפחין', וכן שלא משתפחין עוד צדיקים בחיים כמותם, אם כן בהכרח הטעם הוא שלא לראות הרעה, לכן 'חבל'. אבל אם כן משתפחין, שנגאפים צדיקים כמותם, אם כן מוכח שהטעם הוא לכפר על עון הדור. לפי זה יתבאר דברי רש"י ז"ל הנזכר לעיל, שפך אמר משה, סבור הייתי 'או כי או בד', שהייתי סבור שהפרוש 'כי מפני הרעה נאספ הצדיק' הוא כדי שישגן על עון הדור, ואם כן די באחד מהם. אבל עכשיו ששניהם אמר כן על הרבה הפרוש הוא כדי שלא יראה ברעה, ואם כן כל הצדיקים שבאותו דור היו צריכים חס ושלום למות. אם כן עכשיו שלא מתי אלא הם, על הרבה נשמע מהם גדולים ממני וממה, שהם היו צדיקים ביותר.

"וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶתְּךָ וְכִנְיֶךָ אֶתְּךָ בְּכָאֶכֶם אֶל אֱהֹל מוֹעֵד" (יט.)

במדבר (נלקט פ' ירמיהו תמיד) הביאו על פסוק זה את הכתוב בתהלים (סו טו): 'פסודי ה' ישרים משמחי לב'. בבאור השיבות לענינו, כתב הרשב"א סופר' בהקדמם מה ששמע מאביו בעל הכתב סופר' לומר מה שכתבנו דב ואביהו כשהם שותי' יין, כיון שרצו לעבד עבודת ה' בשמחה וטוב לבב, כפי שכתוב בתהלים (ק א): 'עבדו את ה' בשמחה', ורצו לעבד את השמחה על ידי הין, כמאמר הכתוב בתהלים (קד טו): 'וַיִּין' שמש לבב אנוש'. אבל ה' לא רצה בשמחה חיצונית על ידי דבר אחר, כי השמחה צריכה להיות מעצם המצוה שאזכה לעבד את ה' ולעמל ולשרת לפניו. ובה פירש את פונת הפסוק 'בהקדמם אש זרה' כי ההתלהבות ורשפי האש היתה אש זרה ולא שלהבת קה אשר חפץ ה' בו. לכן צוה ה' יין ושכר אל תשת' כי ה' לא חפץ באש והתלהבות זרה בעבודת ה' ורק 'פסודי ה' מעצמם משמחים, לכן מוכח היטב מה שהביא המדרש את הפסוק 'פסודי ה' ישרים משמחי לב'.

"אש זרה אשר לא צוה אתם" (יא.)

בבבא (שחיין סו, ירמיהו נג) ובמדבר (פ' ששית אהרן מות) נחלקו תנאים מהו החטא שחטאו בו. וכתב החיד"א בספרו 'חומת אגן': שמעתי כי בתבונה אש זרה' רמזים החטאים שהזכירו רז"ל, והם ראשי תבונה אש זרה באופן זה. אש (שהביאו אש לשערה מן ההי"ו), שותיים (שעבדו כשהם שותי' יין), זרע (שלא היה להם בנים), וחוצץ (שכתבו לא שחטאו ידיו ורגליהם), הוראה (שהורא הוראה בפני משה).

"ואחיהם כל בית ישראל יכבו את השרפה אשר שרף ה'" (יב.)

לכאורה ראוי היה לכתב שבכו 'על השרפה', שבכו שכתב שבכו 'את השרפה' למד הנצי"ב בספרו 'העמק דבר' שנגאף שפא הפסוק לומר אש זרה. שמשמעות 'את' הוא כמו 'עם השרפה', למד שמי שיש לו איזה צער ודבר להתפלל ולבכות לפני ה', יבכה באותה שעה שהמת הנעלה מוטל לפניו, כי אותה שעה רצויה להעלות בכייתו ומבקשו מפני כבוד ששעושה בזה להמת.

מעשה לפרשה

כשנכנס מקרבנו של הגאון הצדיק רבי לייב חסמן זצ"ל, משגיח ישיבת חברון, לביתו, ראה את רבו המשיגים כאוב וחרד מאוד. נבהל התלמיד וישאלו לפשר הדבר. שתק המשיגית. שב התלמיד וישאל: 'הארע משהו? האוכל לעזור?'

'כן! אכן ארע משהו. משהו חמור מאוד' השיב רבי לייב, כשכלו נראה מזעזע. 'שמעתי' המשיג המשיגים וספר, 'שבאחד הקבוצים בארץ החליטו לגדל פסלים על גנת למכרם לאכילה, ורמזנום לצלו. והלא התורה אסרה את אכילת השפס במפרש. והתורה גם כתבה את הענש החמור על התועבה הזאת: 'ולא תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה'. כלומר הארץ תגרש אותנו מעליה, ויהיה עלינו לצאת לגלות. התנה, אני, ברוך ד' כחי עמי, אך מה תעשה הרבנית, הלא חולה היא וקשה עליה ההליכה, וכיצד תוכל לשדך את הענש הזה?'

כה ברור היה לו לרבי לייב דברי התורה, כפשוטם.

ברכת מזל טוב

למכובדינו הנעלה הרה"ג ר' ישעיהו לוצקין שליט"א

מרבני ישיבת תורת אהרן, מודיעין עילית

לרגל השמחה השדויה במעונו בהולדת בנו למזל טוב

יהי רצון שיזכו להכניסו בביתו של אברהם אבינו בעת ובזמן ולגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים

עליו מופלא היה הגאון רבי אבא מרדכי ברמן זצ"ל. עקלו בתורה ובעמקות, לא ידעה גבולות. ראו בו שלוב מופלא של דרך למוד יחידית, הכוללת גאונות ועלויות מחד, והתמדה עצומה, מאידך. אביו רבי שאול יוסף ברמן זצוק"ל, היה מתלמידיו של מרן הסבא קדישא בעל ה'חפץ חיים' זיע"א, כהן הראש ישיבה בעיר לודז' שפולין. באחד הימים, הגיע מרן החפץ חיים זיע"א לצרף ענין מסקל ללודז', הרחובות היו שחרים מרב אדם. הכל המתני בתורים הארפים שהשתרכו כדי להכנס לעצה ולברכה אצל החפץ חיים זיע"א. אביו, מתלמיד של החפץ חיים זיע"א, הכנס יחד עם בנו הצעיר אבא מרדכי לחדר. הוא היה ילד כבן שש בלבד, אולם הוא נבחר אצל החפץ חיים על פרק המפקיד עם דברי התוספות העוסק בסגיגה של דבר שלא בא לעולם. לאחר שהצליח ועמד במבחן, יצא החפץ חיים לאביו שישתיר אותו מעיני הבריות, באמרו, כי הפרסום מיותר, באותו מעמד צן החפץ חיים, כי אלו לא היו מפרסמים את אדונו הגדול. זיע"א היה יכול להיות יותר גדול.

בישיבת מיד

בהיותו בן ארבע עשרה עבר החבור הצעיר אבא ברמן ללמד בישיבת מיר, למרות שהיה בן פשנים, היה נחשב בין האריות הגדולים של הישיבה. חצי שנה קדם באו לישיבה כבר ידעה כל הישיבה שיומם להגיע בחור צעיר ש"הפכה" את כל מיר בעלזאית, ואכן כך היה. קשהגיי למיר היה בקי בארבע מסכתות על ברין. כשהזכירו בפניו את המלה האחרונה בדרך, היה אומר את כל פועל פה. עלויותיו וחרפותו הפכו לשם דבר בישיבה.

שקיעותו בלמוד היה עצומה, כך גם בעת אכילתו שקיע היה בלמוד. ספר ידיו מישיבת מיר. הגאון רבי יוסף לייב זצוק"ל, כי היה עמו באותה אכילה והבחין, כי אוכל מצלחת מרק כפי אחריו פה. והמשיך באותה צורה גם לאחר שנגמר המרק מן הצלחת. פעם אחר פעם עשה את אותו תנועות. הכניס את הפה לצלחת המרק והגישו אלא פיו מבלי שהבחין, כי סים את המרק כבר מזמן.

זו היתה מסכת חיי המפלאה, שבאה לידי בטיי בעמל נורא שלא ידע פשרות לעולם. בבקר ובערב, בקר ובחם, כל כלו, כל ימותו, הקדשו ללמוד התורה ולענינה בלבד.

בגלות שנהאי

עם פרוץ מלחמת העולם השנייה, גלה יחד עם בני ישיבת מיר לשנחאי. גם שם המשיך בעמלו הנפלא. לכנינו תאור המאיר באור יקרות את אותה דמית עצמית ונשכבה, תאור מסדר יומו בחור של שנת תש"ב, בעצומה של המלחמה: בבקר למד את המסכת שלמדו בישיבה בעיון של שני דפים בשבוע. בהפסקת ההקדים: כשתלמיד הישיבה נחו, הוא היה מקבל לידיו את העתק היחיד של חזונו הלייב מבריסק זצוק"ל. שהיה בבעלותו של הגאון רבי אשר לייבטשטין זצ"ל (ולמים ראש ישיבת קמניץ בירושלים) ועבר עליו מברכה לברכה. (בשל עבודה זאת החשיב עצמו כל השנים לתלמידו של מרן הגדול מבריסק זצוק"ל) בסדר ב' למד בעיון מסכתות נזיר, אהלות עם רש"י ורמב"ם, וכן רמב"ם על טמאת מת. כמו כן שנו לעצמו את ה- 104 השגות של הרמב"ם על הרמב"ם. כמאמר, כשבאירופה שונרת מלחמה נוראה.

מסירות נפש לתורה

כשהגיע לאמריקה לאחר סיום מלחמת העולם השנייה, סבל מגמגום נורא. שמעו של העלוי הצעיר שהגיע משנחאי הרחוקה הגיע לאזניהם של אנשי הגוינט, ששמנו בעבורו קורס לעזרה בדבור. לאחר כשנתיים ימים, משראו שלא חל שנוי ביכלת הדבור שלו, קראו לו והסבירו לו שבמבצב הנוכחי, בהיותו מגמגם, לא יוכל להתפרנס, שכן ראש ישיבה או רב הוא לא יוכל להיות, מאחר שהדבור קשה עליו ביותר. אי לכה הם מוכנים לממן לו למודים אקדמאיים בפזיקה. כך יוכל להשתלם בפזיקה, לכתב מחקרים ומאמרים ירתיים ונדומה, ובשאר שעות היום פשוט להמשיך ללמוד תורה. למי, היה מספר ברטט: "הייתי בחור בודד בעולמי. כל משפחתי נהרקה בשואה האמה, כמעט שנשברתי, אך לפתע נזכרתי במסירות נפשו של אבי ה"ד ללמוד התורה, ראיתי מול פני את אבי שקיע כל כלו בתורה הקדושה, והודעתי לאנשי הגוינט שרק בתורה חשה נפשי". עבר זמן קצר הוא חלה במחלה נוראה וקבל תרופות חזקות שלא הועילו למחלה, אוכל בארץ גס הן רפאו את הגמגום שלו. "חשתי", הוא היה אומר, "שמן השמים עזרו לי כי עמיתי בנסיון".

ראש ישיבה

לאחר נשואיו הוא נקרא על ידי הגאון רבי אברהם קלמנוביץ זצ"ל לכהן כר"מ בישיבת מיר באמריקה. הוא חש כלפיו הכרת הטוב גדולה. בצניו, שפעם העבדה שהיה צריך למסר שעור ולהעביר את כל מה שרכש בעמקות ובעיון ללומדים צעירים, חיב אותו. זה גרם לו לפשט ולהוריד את כל הידע העצום, שהיה מנח בראשו, הלאה. ואכן, ראו זאת את תלמידיו לכל ארץ השנים הרבות שפנה הרביצי תורה למאות ולאלפים. הוא הוריד עצמו לדרגתם של הבחורים. מחד, היה יכול לשבת במשך שעות וימים כדי להסביר פשט מקשה. הוא מסר נפשו פשוטו כמשמעו לתלמידים, אך מאידך, דרש מתלמידיו להבין ולהתאמץ. לעמל ולהתגעגע כדי לרדת לעמקם של דברים. בשום פנים ואופן לא יכול היה לסבל שטחיות. עם השנים הקים את ישיבת 'עיון התלמוד', בה העמיד תלמידים גדולי תורה בדרגות העניינית המיוחדת. לאחר שגלה לארץ ישראל המשיך לעמל בראשות הישיבה, תחלה בירושלים ולאחר מכן עברה למודיעין עילית (בה יש רחוב על שם ישיבתו וסדרת ספריו - עיון התלמוד). לפני עשרים שנה, בג' באייר תשס"ה נלקח לבית עולמו, ומנוחתו כבוד בהר המנוחות. זכה לישעה חתנים תלמידים חכמים ומרביצי תורה. שעוריו העמקים נדפסו בפסר 'שעורי רבי אבא' ובספרים 'עיון התלמוד'.

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

צבי הירש בן הרה"ג ר' יעקב ישראל שושן שליט"א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות | יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל
הבר מצוה תתקיים ביום ד' אור לגי באייר (ח"י למעטמונים)
באולם 'הערקלין' [שע"י ביהמ"ד יאהל רחל] חזרה 2 מודיעין עילית

ברכת מזל טוב לבחור הבר מצוה היקר והחביב

אלעזר בן הרה"ג ר' יוסף סימון שליט"א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות

יהי רצון שיעלה מעלה בתורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל

העליה לתורה תתקיים השבת בביהמ"ד 'יחל ישראל' תניה"מ 2 מודיעין עילית